

32004L0008

L 52/50

EUROOPA LIIDU TEATAJA

21.2.2004

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2004/8/EÜ,**11. veebruar 2004,****soojus- ja elektrienergia koostootmise stimuleerimiseks siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel, millega muudetakse direktiivi 92/42/EMÜ**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 175 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

võttes arvesse regioonide komiteearvamust ⁽³⁾,

toimides vastavalt asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluskorrale ⁽⁴⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduses on soojus- ja elektrienergia koostootmise potentsiaali kui energiasäästuvahendit kasutatud liiga vähe. Suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamine, lähtudes kasuliku soojuse nõudlusest, on ühenduse prioriteet, mis toob esile soojus- ja elektrienergia koostootmise potentsiaalsed eelised primaarenergia säästmisel, võrgukadude vältimisel ja saaste, eriti kasvuhoonegaaside vähendamisel. Lisaks sellele mõjub efektiivne energiakasutus soojus- ja elektrienergia koostootmisel soodsalt energiavarustuse kindlusele ning Euroopa Liidu ja tema liikmesriikide konkurentsiolekorradele. Seepärast tuleb leida vahendeid selle potentsiaali paremaks rakendamiseks energia siseturul.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/54/EÜ ⁽⁵⁾ määratleb elektrienergia tootmise, edastuse, jaotuse ja varustamise üldreeglid elektri siseturul. Seoses sellega tõstab soojus- ja elektrienergia koostootmise arendamine konkurentsi ka turule tulijate suhtes.
- (3) Roheline raamat pealkirjaga "Kindla energiavarustuse Euroopa strateegia suunas" märgib, et Euroopa Liit on eriti sõltuv oma välistest elektritootjatest, kes toodavad käesoleval ajal 50 % nõutavast energiast, ja see kogus võib 2030. aastaks tõusta kuni 70 %-ni, kui säilib sama tendents.

Sõltuvus impordist suurendab energiavarustuse katkemise ning varustamisraskuste ohtu. Kuid energiavarustuse kindlust ei tule vaadelda vaid lähtudes impordisõltuvuse vähendamisest ja kodumaise toodangu suurendamisest. Energiavarustuse kindlus on seotud poliitiliste algatuste laia ringiga, mis on suunatud muu hulgas energiaallikate ja tehnoloogiate mitmekesistamisele ning rahvusvaheliste suhete parandamisele. Rohelises raamatus rõhutatakse samuti, et energiavarustuse kindlus on väga oluline säästva arengu suhtes tulevikus. Rohelises raamatus nenditakse, et uute abinõude rakendamine energiatarbimise vähendamiseks on oluline nii impordisõltuvuse vähendamise kui ka kasvuhoonegaaside saaste piiramise seisukohalt. Rohelise raamatu 15. novembri 2001 resolutsioon ⁽⁶⁾ kutsus Euroopa Parlament üles toetama suure tõhususega elektrijaamu, nende hulgas ka kombineeritud soojus- ja elektrijaamu.

- (4) Gothenburgis Euroopa Nõukogu poolt 15. ja 16. juunil 2001 esitatud komisjoni teade "Jätkusuutliku Euroopa parema tuleviku nimel – Euroopa Liidu jätkusuutliku arengu strateegia" nimetas kliimamuutusi üheks oluliseks jätkusuutliku arengu takistuseks ning rõhutas puhta energia enama kasutamise ja energiatarbimise vähendamise vajadust.
- (5) Soojus- ja elektrienergia koostootmise kasutamise suurendamine tagab primaarenergia säästmise ning see omakorda moodustab olulise osa abinõude paketist seoses Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokolliga täitmisega, samuti teiste edasiste kohustuste poliitikapaketidega. Komisjon on määranud oma Euroopa kliimamuutuste programmi esimese faasi rakendamise teatistes, et soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamine on üheks abinõuks, mis on vajalik kasvuhoonegaaside saaste vähendamiseks energiatootmise sektoris ning teatanud oma kavatsusest esitada soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamise ettepanek 2002. aastaks.
- (6) Komisjoni 25. septembri 2002. aasta resolutsiooni teatistes Euroopa kliimamuutuste programmi esimese faasi rakendamise kohta ⁽⁷⁾ kiitis Euroopa Parlament heaks toetada ideed vastu võtta ettepanek, mis tugevdab ühenduse vahendeid soojus- ja elektrienergia koostootmisel (CHP) ja teeb ettepaneku CHP edendamise direktiiv vastu võtta.

⁽¹⁾ EÜT C 291 E, 26.11.2002, lk 182.

⁽²⁾ ELT C 95, 23.4.2003, lk 12.

⁽³⁾ ELT C 224, 10.10.2003, lk 1.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 13. mai 2003. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata), nõukogu 8. septembri 2003. aasta ühine seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja Euroopa Parlamendi 18. detsembri 2003. aasta seisukoht (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽⁵⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 37.

⁽⁶⁾ EÜT C 140 E, 13.6.2002, lk 543.

⁽⁷⁾ ELT C 273 E, 14.11.2003, lk 172.

- (7) Soojus- ja elektrienergia koostootmise tähtsust tunnistas ka nõukogu 18. detsembri 1997 resolutsioon ⁽¹⁾ ja Euroopa Parlamendi 15. mai 1998. aasta resolutsioon ⁽²⁾ ühenduse strateegia kohta edendada soojus- ja elektrienergia kombineeritud tootmist.
- (8) Nõukogu kiitis 30. mai 2000. aasta ja 5. detsembri 2000. aasta resolutsioonides heaks komisjoni selle tegevusplaani energia kasutamise tõhususe kohta ja nimetas soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamise üheks lähima aja eeliselaks. Euroopa Parlament oma 14. märtsi 2001. aasta resolutsioonis energiakasutuse tõhususe tegevusplaanis ⁽³⁾ kutsus komisjoni üles esitama ettepanekuid, mis määraksid soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamise üldreeglid, kus neil on mõju keskkonnale.
- (9) Nõukogu 24. septembri 1996. aasta direktiiv 96/61/EÜ saaste kompleksse vältimise ja kontrolli kohta ⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2001. aasta direktiiv 2001/80/EÜ teatud saasteainete õhkupaiskamise piiramise kohta suurtest põletusseadmetest ⁽⁵⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. detsembri 2000. aasta direktiiv 2000/76/EÜ prügi põletamise kohta ⁽⁶⁾ rõhutavad vajadust hinnata soojus- ja elektrienergia koostootmise potentsiaali uute seadmetike korral.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/91/EÜ hoonete energiaomaduste kohta ⁽⁷⁾ nõuab, et liikmesriigid tagaksid uutel hoonetel, mille üldine kasulik põrandapind on üle 1 000 m², alternatiivsete süsteemide tehnilise, keskkondliku ja majandusliku teostatavuse nagu soojus- ja elektrienergia koostootmine, millega tuleb arvestada enne ehitamise alustamist.
- (11) Käesolevas direktiivis on suure tõhususega koostootmine määratletud energiasäästu kaudu, mis saadakse koostootmise kasutamisel soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise asemel. Energiasäästul üle 10 % võib kasutada terminit *suure tõhususega koostootmine*. Maksimaalse energiasäästu saamiseks ja energiasäästu säilitamiseks tuleb pöörata suurt tähelepanu koostootmisüksuste talitlemistingimustele.
- (12) Primaarenergia säästu hindamisel tuleb arvestada nende liikmesriikide olukorda, kelle elektritarbe enamik kaetakse impordiga.
- (13) Läbipaistvuseks on tähtis rakendada soojus- ja elektrienergia koostootmise ühtlustatud põhimääratlust. Kui koostootmise seadmetik on varustatud nii, et see toodab eraldi kas elektrit või soojust, siis sellist tootmist ei tohi nimetada soojus- ja elektrienergia koostootmiseks, kui esitatakse päritolutagatis ja statistilised andmed.
- (14) Et kindlustada soojus- ja elektrienergia koostootmise toetamist selle direktiivi tähenduses, lähtudes kasuliku soojuse nõudlusest ja primaarenergia säästmisest, tuleb kasutusele võtta kriteeriumid koostootmistoote energiakasutuse tõhususe määramiseks ja hindamiseks, mis peab toimuma põhimääratluse järgi.
- (15) Käesoleva direktiivi põhieesmärgiks on sätestada soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektrienergia arvutuse ühtlustatud meetod ja vajalikud suunised selle rakendamiseks, arvestades meetodikaid, mida töötatakse Euroopa standardiseerimisorganisatsioonide poolt praegu välja. See meetod peab olema kohandatav arvesse võttes tehnilist progressi. Arvutuste rakendused mikrokoostootmisüksustele II ja III lisas võivad vastavalt proportsionaalsuse printsiibile lähtuda tüübikatsete tulemustest, mida on tõendanud pädev sõltumatu asutus.
- (16) Soojus- ja elektrienergia koostootmise ja suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise määratlused, mida käesolevas direktiivis kasutatakse, ei väldi teistsuguste määratluste kasutamist riigisiseses seadusandlustes, kui neid kasutatakse muudel eesmärkidel, kui on sätestatud käesolevas direktiivis. Siin on sobiv laenata ka vastavad määratlused, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. septembri 2001. aasta direktiivis 2003/54/EÜ ja direktiivis 2001/77/EÜ ja mis käsitlevad taastuvatest energiaallikatest saadava elektrienergia tootmise edendamist elektrienergia siseturul ⁽⁸⁾.
- (17) Kasuliku soojatootlikkuse mõõtmine koostootmisettevõttes peab kindlustama, et koostoodetud kasuliku soojuse eelised ei muutuks jaotusvõrgu suurteks soojuskadudeks.
- (18) Võimsuse ja soojuse suhe on tehniline karakteristik, mis tuleb määratleda, et arvutada soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektrienergia kogus.
- (19) Käesolevas direktiivis võib *koostootmisüksuse* määratlus sisaldada ka neid seadmeid, mis toodavad ainult elektrienergiat või ainult soojusenergiat, nagu täiendava põletamise ja järelpõletamisüksused. Selliste seadmete toodangut ei tohi lugeda soojus- ja elektrienergia koostootmiseks, kui esitatakse päritolutagatis ja statistilised andmed.

⁽¹⁾ EÜT C 4, 8.1.1998, lk 1.

⁽²⁾ EÜT C 167, 1.6.1998, lk 308.

⁽³⁾ EÜT C 343, 5.12.2001, lk 190.

⁽⁴⁾ EÜT C 257, 10.10.1996, lk 26.

⁽⁵⁾ EÜT L 309, 27.11.2001, lk 1.

⁽⁶⁾ EÜT L 332, 28.12.2000, lk 91.

⁽⁷⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 65.

⁽⁸⁾ EÜT L 283, 27.10.2001, lk 33.

- (20) Määratlus väikesemahuline koostootmine sisaldab muu hulgas soojus- ja elektrienergia mikrokoostootmise ja jaotatud koostootmisüksusi, nagu koostootmisüksused, mis varustavad eraldatud piirkondi või rahuldavad piiratud elukondlikku, kaubanduslikku või tööstuslikku nõudlust.
- (21) Et suurendada läbipaistvust, kui klientidel on valida soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadud elektri või muude tehnoloogiatega toodetud elektri vahel, tuleb tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi kasutades tagada, et suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise päritolu oleks usaldatav. Päritolutagatise kavad ei anna õigust riiklikele toetusmehhanismidele.
- (22) On tähtis, et kogu suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmisel toodetud elektrienergia oleks päritolutagatisega. Tuleb selgelt eristada päritolutagatist muudetavatest sertifikaatidest.
- (23) Et tagada soojus- ja elektrienergia koostootmise keskmise tähtajaga laialdasem turuletulek, on asjakohane nõuda, et kõik liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad aruande, mis analüüsib suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise riiklikku potentsiaali. Käesolevasse aruandesse tuleb eraldi lisada soojus- ja elektrienergia koostootmise takistuste analüüs ning analüüs meetmete kohta, mis peavad kindlustama tagatissüsteemi usaldatavuse.
- (24) Riiklik toetus peab olema järjepidev vastavalt ühenduse suunistele keskkonnakaitse riikliku abi kohta ⁽¹⁾, mis hõlmab ka abi kuhjumise vältimist. Nende suuniste järgi lubatakse käesoleval ajal teatavat tüüpi riiklikku toetust, kui on võimalik näidata, et toetusmeetmed on keskkonnakaitse seisukohalt kasulikud, sest ülemineku efektiivsus on suhteliselt suur, sest meetmed võimaldavad vähendada energiatarbimist või muutub tootmisprotsess keskkonnale ohutumaks. Selline toetus võib mõnedel juhtudel osutada vajalikuks, et suurendada soojus- ja elektrienergia koostootmise kasutuspotentsiaali, eriti ettevõtteväliste kulude arvestamisel.
- (25) Soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamise riikliku toetuse kavad peavad põhiliselt keskenduma soojus- ja elektrienergia koostootmisele, mille aluseks on majanduslikult põhjendatud nõudlus soojuse ja jahutuse järele.
- (26) Liikmesriigid kasutavad riigi tasemel erinevaid soojus- ja elektrienergia koostootmise toetusmehhanisme, sealhulgas ka investeringuabi, tollivabastust või -vähendamist, rohelisi tunnustusi ja otseseid hinnatoetuskavu. Käesoleva direktiivi eesmärgi saavutamise üheks tähtsaks meetmeks on nende mehhanismide õige funktsioneerimise tagamine, kuni hakkab toimima ühenduse ühtlustatud võrgustik, mis tagab investorite usalduse. Komisjon kavatses jälgida olukorda ning ette kanda kogemustest, mis on saadud riiklike toetuskavade rakendamisel.
- (27) Soojus- ja elektrienergia suure tõhususega koostootmisel saadud elektri edastamiseks ja jaotuseks tuleb kohaldada direktiivi 2001/77/EÜ artikli 7 lõigete 1, 2 ja 5 sätteid, samuti vastavaid direktiivi 2003/54/EÜ sätteid. Kui elektri ja soojuse koostootja on riigisiseste õigusaktide mõttes vastuvõetav klient direktiivi 2003/54/EÜ artikli 21 lõike 1 tähenduses, siis lisaelektri ostmisega seotud tariifid, mis on mõnikord koostootjatele vajalikud, tuleb määrata põhjendatud, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide alusel. Vastavalt komisjoni teatisele võib eriti hõlbustada väikesemahuliste ja mikrokoostootmisüksuste suure tõhususega koostoodetud elektrienergia juurdepääsu põhivõrgu süsteemile.
- (28) Üldiselt kuuluvad kuni 400 kW koostootmisüksused nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/42/EMÜ määratluse alla vedel- või gaaskütusega soojendatavate uute kuumaveekatelde tõhususe nõuete kohta ⁽²⁾, mis vaevast vastavad miinimumtõhususe nõuetele ja seetõttu tuleb nad käesolevast direktiivist välistada.
- (29) Tuleb arvesse võtta soojus- ja elektrienergia koostootmise sektori spetsiifilist struktuuri, mis sisaldab palju väikese ja keskmise suurusega tootjaid, eriti kui vaadatakse läbi koostootmisüksuste ehitusloa andmise halduskord.
- (30) Käesoleva direktiivi eesmärk on luua võrgustik soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamiseks ning on tähtis rõhutada, et investeringutel uutesse koostootmisettevõtetesse oleks stabiilne majandus- ja halduskeskkond. Liikmesriikidel tuleb sellele vajadusele kaasa aidata, luues toetuskavad kestusperioodiga vähemalt neli aastat ning vältides halduskorra sagedasi muutusi jne. Liikmesriike tuleb lisaks sellele julgustada tagama riiklike toetuskavu vastavalt järkjärgulisuse põhimõttele.
- (31) Soojus- ja elektrienergia koostootmise üldine tõhusus ja jätkusuutlikkus sõltub paljudest teguritest, nagu kasutatav tehnoloogiast, kütuseliikidest, koormusgraafikutest, üksuse suurusest ning samuti ka soojuse omadustest. Praktilistel põhjustel ja seoses sellega, et soojusvõimsuse kasutamine erinevateks vajadusteks nõuab soojuse erinevaid temperatuuritasemeid ning kuna need ja muud erinevused mõjutavad koostootmist, tuleb koostootmine jaotada klassideks nagu: tööstuslik koostootmine, kütiskoostootmine ja põllumajanduslik koostootmine.

⁽¹⁾ EÜT C 37, 3.2.2001, lk 3.

⁽²⁾ EÜT L 167, 22.6.1992, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 93/68/EMÜ (EÜT L 220, 30.8.1993, lk 1).

- (32) Vastavalt toetuste ja proportsionaalsuse põhimõtetega nagu on sätestatud asutamislepingu artiklis 5, tuleb soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamise raamistiku üldised põhimõtted energia siseturul sätestada ühenduse tasemel, aga nende detailne rakendamine on jäetud liikmesriikidele, see võimaldab igal liikmesriigil valida režiim vastavalt oma olukorrale. Käesolev direktiiv piirdub nimetatud eesmärkide saavutamiseks nõutava miinimumiga ega lähe nende saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (33) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleb kinnitada vastavalt komisjoni 28. juuni otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjonile antud rakendusvolituste kasutamise kord ⁽¹⁾,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk

Käesoleva direktiivi eesmärk on tõsta energiakasutuse tõhusust ja parandada energiavarustuse kindlust, luues võrgustiku soojus- ja elektrienergia suure tõhususega koostootmise edendamiseks ja arendamiseks, mille aluseks on kasuliku soojuse nõudlus ja primaarenergia säästmine energia siseturul, võttes arvesse riigi spetsiifilist olukorda, eriti kliima- ja majandustingimusi.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse artiklis 3 määratletud soojus- ja elektrienergia koostootmise suhtes ning I lisas loetletud koostootmistehnoloogiate suhtes.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- koostootmine* tähendab soojusenergia ning elektri- ja/või mehaanilise energia ühes protsessis samaaegset tootmist;
- kasulik soojus* tähendab soojust, mida toodetakse koostootmisprotsessis, et rahuldada majanduslikult põhjendatud nõudlust kütmise või jahutuse järele;
- majanduslikult põhjendatud nõudlus* tähendab nõudlust, mis ei ületa kütmis- või jahutusvajadust ja mida võiks turutingimustes teisiti rahuldada energia sellise tootmisprotsessiga, mis ei ole koostootmine;
- soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadav elektrienergia* tähendab elektrienergiat, mis on toodetud kasuliku soojuse tootmisprotsessis ja arvatud vastavalt II lisas sätestatud metoodikale;

- reservelektrienergia* tähendab elektrivarustust, mida saadakse elektri põhivõrgust, kui koostootmisprotsess on katkenud, kaasa arvatud hoolduse või rikete ajal;
- lisaelektrienergia* tähendab elektrienergiat, mida antakse elektri põhivõrgust, kui elektrienergiavajadus on suurem kui koostootmisprotsessi elektriline väljundvõimsus;
- üldine tõhusus* tähendab elektri- ja mehaanilise energia tootangu ning kasuliku soojustoodangu aastasummat, jagatuna kütusekogusega, mida kasutatakse soojuse tootmiseks koostootmisprotsessis ning elektri- ja mehaanilise energia brutootodangu;
- tõhusus* tähendab tõhusust, mis on arvatud kütuste *alumise kütteväärtuse* alusel (nimetatakse ka *alandatud kütteväärtus*);
- suure tõhususega koostootmine* tähendab koostootmist, mis vastab III lisa kriteeriumidele;
- tõhususe kontrollväärtus eraldi tootmisel* tähendab tõhusust alternatiivsel soojus- ja elektrienergia eraldi tootmisel, mis on ette nähtud asendada koostootmisprotsessiga;
- elektrienergia ja soojusenergia suhe* tähendab soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektri ja kasuliku soojusenergia suhet, kui ettevõtte töötab soojus- ja elektrienergia koostootmise maksimaalrežiimil, kasutades konkreetse tootmisüksuse talitusandmeid;
- koostootmisüksus* tähendab üksust, mis kasutab soojus- ja elektrienergia koostootmise tehnoloogiat;
- mikrokoostootmisüksus* tähendab koostootmisüksust, mille maksimumtootlikkus on alla 50 kW_e;
- väikesemahuline koostootmine* tähendab koostootmisüksusi, mille projekteeritud võimsus on alla 1 MW_e;
- koostootmistoodang* tähendab soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektrienergia ja mehaanilise energia ning kasuliku soojuse summat.

Lisaks sellele kohaldatakse direktiivi 2003/54/EÜ ja direktiivi 2001/77/EÜ vastavaid mõisteid.

Artikkel 4

Soojus- ja elektrienergia koostootmise tõhususkriteeriumid

1. Soojus- ja elektrienergia koostootmise tõhususe määramiseks vastavalt III lisale kehtestab komisjon vastavalt artikli 14 lõikes 2 esitatud menetluskorrale hiljemalt 21. veebruariks 2006 tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused elektri- ja soojusenergia eraldi tootmisel. Need tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused koosnevad vastavate teguritega diferentseeritud väärtuste maatriksist, kaasa arvatud ehitusaasta ja kütuse liik ning need peavad tuginema hästi dokumenteeritud analüüsile, mis võtab muu hulgas arvesse talitusandmed reaalses tingimustes, piiriülese elektrikaubanduse, kütusesegu ja kliimatingimused, samuti rakendatavad koostootmistehnoloogiad vastavalt III lisa põhimõtetele.

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

2. Komisjon hakkab vastavalt artikli 14 lõikes 2 kirjeldatud menetluskorrale läbi vaatama tõhususe ühtlustatud kontrollväärtusi elektri- ja soojusenergia eraldi tootmisel, mis on esitatud lõikes 1, esimest korda 21. veebruaril 2011 ja hiljem iga nelja aasta järel, et arvestada tehnoloogilisi arenguid ja muutusi energiaallikate jaotuses.

3. Liikmesriigid, kes rakendavad direktiivi varem, kui komisjon kehtestab lõikes 1 sätestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtused elektri- ja soojusenergia eraldi tootmisel, peavad enne lõikes 1 sätestatud kuupäeva kinnitama oma riiklikud tõhususe kontrollväärtused soojus- ja elektrienergia eraldi tootmisel, et kasutada neid primaarenergia säästu arvutamiseks soojus- ja elektrienergia koostootmisel vastavalt III lisas sätestatud meetodikale.

Artikkel 5

Suure tõhususega koostootmisel toodetava elektrienergia päritolulagatis

1. Tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste põhjal, mis on sätestatud artikli 4 lõikes 1, tagavad liikmesriigid hiljemalt kuus kuud pärast nende väärtuste kinnitamist suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmisel toodetud elektrienergia päritolulagatise esitamise vastavalt objektiivsetele, läbipaistvatele ja mittediskrimineerivatele kriteeriumidele, mille on sätestanud iga liikmesriik. Nad tagavad, et elektrienergia päritolulagatis võimaldab tootjal näidata, et tema poolt müüdiv elektrienergia on toodetud suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise teel ja nad kinnitavad seda vastusena tootja nõudele.

2. Liikmesriigid võivad määrata ühe või rohkem pädevaid asutusi, sõltumata nende seosest tootmise ja jaotamisega, kes kontrollivad lõigus 1 sätestatud päritolulagatist.

3. Liikmesriigid või pädevad asutused võtavad kasutusele asjakohased mehhanismid, mis tagavad, et päritolulagatis on täpne ja tõene ning nad täidavad artikli 10 lõigus 1 sätestatud ettekande tagatissüsteemi usaldatavuse tõendamiseks kasutatud meetmete kohta.

4. Päritolulagatise kavad ei anna õigust riiklikele toetusmehhanismidele.

5. Päritolulagatis peab:

- esitama madalama kütteväärtuse kütuseallikale, millest elektrienergiat toodetakse, esitama koos elektrienergiaga toodetava soojuse kasutamise ning lõpuks esitama tootmise kuupäevad ja kohad,
- esitama vastavalt II lisale elektrienergia koguse, mis saadakse suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmisel ja mida päritolulagatis kirjeldab,
- esitama vastavalt III lisale arvutatud primaarenergia säästu komisjoni poolt kehtestatud tõhususe ühtlustatud kontrollväärtuste alusel, nagu on sätestatud artikli 4 lõikes 1.

Liikmesriigid võivad päritolulagatises esitada lisainfot.

6. Sellised vastavalt lõikele 1 koostatud päritolulagatised peavad olema liikmesriikide poolt vastastikku tunnustatud, eriti kui

tõestus nende tunnuste kohta, mis on sätestatud lõikes 5. Igasugune päritolulagatise kui tõestuse tunnustamisest keeldumine, eriti kui see on tingitud pettuse vältimisest, peab rajanema objektiivsetel, läbipaistvatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel.

Päritolulagatise tunnustamisest keeldumise korral võib komisjon sundida keelduvat poolt seda tunnustama, eriti objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide suhtes, mis on tunnustamise aluseks.

Artikkel 6

Suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise riiklik potentsiaal

1. Liikmesriigid sätestavad riikliku potentsiaali analüüsi suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise rakendustele, kaasa arvatud suure tõhususega mikrokoostootmine.

2. Analüüs peab:

- põhinema hästi dokumenteeritud teaduslikel andmetel ja vastama kriteeriumidele, mis on esitatud IV lisas,
- määratlema kõik võimalikud kütmise ja jahutamise nõuded, mis sobivad suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise rakendustele, samuti kütuste ja teiste energiaressurside kättesaadavuse, mida saab kasutada soojus- ja elektrienergia koostootmisel,
- esitama eraldi analüüsi tõketest, mis võivad takistada riikliku potentsiaali teostamist suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmisel. Analüüs peab eriti arvestama takistusi seoses kütusehinna ja -kuludega ning kütustele juurdepääsuga, takistusi seoses põhivõrgu süsteemi kasutamise, takistusi seoses halduskorraga ja takistusi seoses ettevõtete kulude arvessevõtmisega energia hinnas.

3. Liikmesriigid esitavad esimest korda hiljemalt 21. veebruariks 2007 ja hiljem iga nelja aasta järel ning pärast komisjoni taotlust vähemalt kuus kuud enne tähtaega hinnangu suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise osa suurendamise kohta.

Artikkel 7

Toetuskava

1. Liikmesriigid tagavad, et toetus soojus- ja elektrienergia koostootmisele – olemasolevatele ja uutele üksustele – toimub kasuliku soojuse nõudluse ja primaarenergia säästmise alusel, pidades silmas võimalusi vähendada energianõudlust, kasutades muid majanduslikult teostatavaid või keskkonnasoodsaid meetmeid nagu ka muid energiasäästlikke meetmeid.

2. Ilma et see piiraks asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist, väärtustab komisjon toetusmehhanismide rakendusi, mida kasutatakse liikmesriikides ja millele vastavalt soojus- ja elektrienergia koostootmise tootja saab ametivõimude määruste alusel otsest või kaudset toetust, millel võib olla kaubanduspiirangu efekt.

Komisjon võtab arvesse, kas need mehhanismid soodustavad eesmärkide saavutamist, mis on sätestatud asutamislepingu artiklis 6 ja artikli 174 lõikes 1.

3. Komisjon esitab artiklis 11 sätestatud aruandes hästi dokumenteeritud analüüsi kogemustest, mis on saadud erinevate toetusmehhanismide rakendamisel ja kooseksisteerimisel, mis on sätestatud selle artikli lõikes 2. Aruanne hindab toetussüsteemide edu, sealhulgas ka tasuvust suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamiseks vastavuses riiklike potentsiaalidega, millele on viidatud artiklis 6. Aruandes vaadeldakse ka seda, mil määral on toetusskeemid soodustanud stabiilsete tingimuste loomist investeringutele soojus- ja elektrienergia koostootmise alal.

Artikkel 8

Elektrijaotusvõrk ja tariifid

1. Soojus- ja elektrienergia suure tõhususega koostootmisel saadud elektri edastamise ja jaotuse tagamiseks tuleb kohaldada direktiivi 2001/77/EÜ artikli 7 lõigete 1, 2 ja 5 sätteid, samuti vastavaid direktiivi 2003/54/EÜ sätteid.

2. Enne kui koostootmistootja on abikõlblik klient riigisiseste õigusaktide järgi direktiivi 2003/54/EÜ artikli 21 lõike 1 tähenduses, peavad liikmesriigid võtma vajalikke meetmeid, mis kindlustavad, et elektri ostutariifid reserv- ja lisaelektri tootmisel oleksid vastavuses avaldatud tariifide ja tingimustega.

3. Komisjon teavitab, et liikmesriigid võivad tunduvalt hõlbustada juurdepääsu elektrijaotusvõrgule, kui elektrienergia on tootnud suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise väikesemahulised ja mikrokoostootmisüksused.

Artikkel 9

Halduskord

1. Liikmesriigid või liikmesriikide poolt määratud pädevad asutused hindavad olemasolevaid õigusakte ja normatiivraamistikku loasaamiskorra või muude menetluste suhtes, mis on sätestatud direktiivi 2003/54/EÜ artiklis 6 ja mida kohaldatakse suure tõhususega koostootmisüksustele.

Hindamisel peetakse silmas:

- koostootmisüksuste projekteerimise soodustamist, et nad taksid majanduslikult põhjendatud nõudlusele kasuliku soojuse tootangu osas ning ei toodaks rohkem soojust kui kasulik soojus;
- regulatiivsete ja mitteregulatiivsete takistuste vähendamist, et suurendada koostootmist;
- menetluskorra otstarbekust ja kiirendamist vastaval haldustasemel;
- et reeglid oleksid objektiivsed, läbipaistvad ja mittediskrimineerivad ning võtaksid arvesse erinevate koostootmistehnoloogiate iseärasusi.

2. Liikmesriigid – kui see on kooskõlas riigisiseste õigusaktidega – tagavad saavutatud taseme esitamise eriti järgmistes valdkondades:

- erinevate haldusasutuste vaheline koostöö tähtaegade, loasaamistootluste vastuvõtu ja käsitlemise osas;
- võimalike suuniste koostamine tegevusteks, mis on sätestatud lõikes 1 ja kiire planeerimiskorra teostatavus koostootmistootjatele ja
- ametiisikute määramine vahendajateks vaidlustes lubade väljaandmise eest vastutavate ametiisikute ja loa taotlejate vahel.

Artikkel 10

Liikmesriikide aruandlus

1. Liikmesriigid avaldavad hiljemalt 21. veebruariks 2006 analüüsi ja hindamise tulemuste aruande, mis on koostatud vastavalt artikli 5 lõikele 3, artikli 6 lõikele 1 ja artikli 9 lõigetele 1 ja 2.

2. Liikmesriigid avaldavad hiljemalt 21. veebruariks 2007 ning hiljem iga nelja aasta järel ning komisjoni taotlusel vähemalt kuus kuud enne tähtaega hindamise tulemuste aruande, mis on sätestatud artikli 6 lõikes 3.

3. Liikmesriigid esitavad komisjonile esimest korda enne detsembri lõppu 2004 andmed 2003. aasta kohta ja seejärel kord aastas soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadud elektri- ja soojustoodangu ametliku statistika vastavalt metoodikale, mis on esitatud II lisas.

Nad esitavad samuti koostootmisvõimsuste ning soojus- ja elektrienergia koostootmiseks kasutatud kütuste aastastatistika. Liikmesriigid võivad esitada ka statistika primaarenergia säästu kohta, mis on saadud soojus- ja elektrienergia koostootmise kasutamisel vastavalt metoodikale, mis on näidatud III lisas.

Artikkel 11

Komisjoni aruanded

1. Vastavalt artiklile 10 koostatud aruandele vaatab komisjon läbi selle direktiivi rakendamise ning esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 21. veebruaril 2008 ning hiljem iga nelja aasta järel aruande tööde käigu kohta selle direktiivi rakendamiseks.

Eriti peab aruanne:

- arvesse võtma arengut riiklike potentsiaalide realiseerimisel suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise alal, mis on sätestatud artiklis 6;
- hindama, mil määral eeskirjad ja menetluskord, mis määravad soojus- ja elektrienergia koostootmise raamtingimused energia siseturul, on koostatud objektiivsete, läbipaistvate ja mittediskrimineerivate kriteeriumide järgi, arvestades soojus- ja elektrienergia koostootmisest saadavat tulu;

- c) jälgima kogemusi, mis on saadud soojus- ja elektrienergia koostootmise erinevate toetusmehhanismide rakendamisel ja kooskasutamisel;
- d) jälgima tõhususe kontrollväärtusi soojus- ja elektrienergia eraldi tootmisel kasutatavate tehnoloogiate alusel.

Kui see on asjakohane, esitab komisjon koos aruandega täiendavad ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Hinnates arengut, mis on sätestatud lõike 1 punktis a, võtab komisjon arvesse, mil määral artiklis 6 sätestatud riiklikud potentsiaalid suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmiseks on juba realiseeritud või hakatakse neid realiseerima, arvestades liikmesriikide meetmeid, tingimusi, sealhulgas kliimatingimusi ning energia siseturu mõju ja ühenduse muu tegevuse mõju, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, mis kehtestab kava kasvuhooonegaaside saaste lubatavuse kohta ühenduses, millega muudeti nõukogu direktiivi 96/61/EÜ⁽¹⁾.

Kui on asjakohane, esitab komisjon täiendavad ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule, pidades silmas tegevusplaani koostamist ühenduses suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise arendamiseks.

3. Hinnates arvutusmeetodite edasise ühtlustamise ulatust, mis on sätestatud artikli 4 lõikes 1, arvestab komisjon artiklis 12 ning II ja III lisas sätestatud arvutuste kokkulangevuse mõju. Energia siseturul võetakse arvesse ka kogemusi, mis on saadud riiklikest toetusmehhanismidest.

Kui on asjakohane, siis esitab komisjon täiendavad ettepanekud Euroopa Parlamendile ja nõukogule, pidades silmas arvutusmeetodite edasist ühtlustamist.

Artikkel 12

Alternatiivsed arvutused

1. Kuni 2010. aasta lõpuni ja arvestades komisjoni eelnevat heakskiitu võivad liikmesriigid kasutada teisi meetodeid kui seda, mis on esitatud II lisa punktis b, et aruande tulemusest lahutada võimalik elektritoodang, mis ei ole toodetud koostootmisprotsessis. Kuid eesmärgil, mis on sätestatud artikli 5 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 3, tuleb elektri kogus soojus- ja elektrienergia koostootmisel määrata vastavalt II lisale.

2. Liikmesriigid võivad arvutada primaarenergia säästu soojus- ja elektrienergia ning mehaanilise energia toodangu kaudu vastavalt III lisa punktile c, kasutamata II lisa, et maha arvata sama protsessi koos tootmata soojus- ja elektrienergia osad. Sellist toodangut võib vaadelda kui suure tõhususega koostootmist juhul, kui see vastab tõhususe kriteeriumidele III lisa punktis a ja kogutõhusus on üle 70 % ning koostootmisüksustele, mille elektritoodang

on suurem kui 25 MW ja üldine tõhusus on üle 70 %. Kuid elektrienergia kogus soojus- ja elektrienergia koostootmisest, mis on toodetud sellise toodanguna, tuleb päritolutagatise esitamiseks ja statistika eesmärgil määrata vastavalt II lisale.

3. Kasutades alternatiivset meetodikat, võivad liikmesriigid enne 2010. aasta lõppu määratleda koostootmist kui suure tõhususega koostootmist, tõendamata, et soojus- ja elektrienergia koostootmise toodang vastab kriteeriumidele III lisa punktis a, kui on kinnitatud riiklikul tasandil, et koostootmise toodang, mille keskmine on sellise alternatiivse arvutusmeetodikaga arvatud, vastab kriteeriumidele III lisa punktis a. Kui päritolutagatise esitatud koostootmis- toote tõhusus ei tohi ületada kriteeriumide väärtusläve III lisa punktis a sel juhul, kui arvutused vastavalt III lisale kinnitavad teisiti. Kuid elektrienergia kogus nii toodetud soojus- ja elektrienergia koostootmisest tuleb päritolutagatise esitamiseks ja statistika eesmärgil määrata vastavalt II lisale.

Artikkel 13

Kontrollimine

1. Väärtuslaved, mida kasutatakse elektrienergia arvutamisel soojus- ja elektrienergia koostootmisest, millele viidatakse II lisa punktis a, tuleb kohandada tehnilisele progressile vastavalt menetlusele, mis on sätestatud artikli 14 lõigus 2.

2. Väärtuslaved, mida kasutatakse III lisa punktis a sätestatud soojus- ja elektrienergia koostootmise tõhususe ja primaarenergia säästu arvutamisel, tuleb kohandada tehnilisele progressile vastavalt artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusele.

3. Suunised II lisa punktis d sätestatud elektrienergia ja soojusenergia suhte määramiseks tuleb kohandada tehnilisele progressile vastavalt artikli 14 lõikes 2 sätestatud menetlusele.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle sätteid artiklis 8.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 15

Ülevõtmine

Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 21. veebruariks 2006 ja teatavad nendest viivitamata komisjonile.

(¹) ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Liikmesriigid sätestavad viitamise viisi.

Artikkel 16

Direktiivi 92/42/EMÜ muutmine

Direktiivi 92/42/EMÜ artikli 3 lõikesse 1 lisatakse järgmine alapunkt:

“— koostootmisüksused vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiivi 2004/8/EÜ, määratlusele soojus- ja elektrienergia koostootmise edendamiseks energia siseturu kasuliku soojuse nõudluse alusel (*).

_____

(*) ELT L 52, 21.2.2004, lk 50.”

Artikkel 17

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 18

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 11. veebruar 2004

Euroopa Parlamendi nimel

president

P. COX

Nõukogu nimel

eesistuja

M. McDOWELL

I LISA

Käesoleva direktiiviga hõlmatud koostootmistehnoloogiad

- a) kombineeritud tsükli ja soojuse tagastamisega gaasiturbiin
  - b) vasturõhuaauruturbiin
  - c) vaheltvõtuauru-kondensatsiooniturbiin
  - d) soojuse tagastamisega gaasiturbiin
  - e) sisepõlemismootor
  - f) mikroturbiinid
  - g) Stirling-mootorid
  - h) kütuseelemendid
  - i) aurumasinad
  - j) loomulik Rankine'i ringprotsess
  - k) kõik muud tüüpi tehnoloogiad või nende kombinatsioonid, mis on hõlmatud artikli 3 punkti a määratlusega.
-

II LISA

Elektrienergia arvutamine soojus- ja elektrienergia koostootmisel

Soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektrienergia arvutamisel tuleb lähtuda tootmisüksuse normaaltingimustel kasutamise oodatavatest või tegeliku talitluse väärtustest. Mikrokoostootmisüksustel võivad arvutuse aluseks olla tõendatud väärtused.

- a) Soojus- ja elektrienergia koostootmisel toodetava elektrienergia all mõeldakse üksuse summaarset elektrienergia aastatoodangut, mida mõõdetakse peageneraatorite väljundil;
- i) koostootmisüksuste tüüpidel b, d, e, f, g ja h, mis on sätestatud I lisas, ja mille üldine tõhusus aasta kohta on sätestatud liikmesriikide poolt tasemel vähemalt 75 % ning
- ii) koostootmisüksuste tüüpidel a ja c, mis on sätestatud I lisas ja mille üldine tõhusus aasta kohta on määratud liikmesriikide poolt tasemele vähemalt 80 %.
- b) Koostootmisüksustel, mille üldine tõhusus aasta kohta on väiksem kui lõike a alapunktis i sätestatud väärtus (I lisas viidatud koostootmisüksuste tüüpidel b, d, e, f, g ja h), või nendel, mille üldine tõhusus aasta kohta on väiksem kui lõike a alapunktis ii sätestatud väärtus (I lisas viidatud koostootmisüksuste tüüpidel a ja c), arvutatakse koostootmine järgmise valemiga:

$$E_{CPH} = H_{CPH} \cdot C$$

kus:

E_{CPH} on soojus- ja elektrienergia koostootmisel toodetud elektrienergia

C on elektrienergia ja soojusenergia suhe

H_{CPH} on soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava kasuliku soojuse kogus (see on summaarne soojustoodang miinus eraldi kateldes toodetud või vaheltvõtuauru soojus aurgeneraatorist enne turbiini).

Soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektrienergia arvutamisel tuleb lähtuda elektrienergia ja soojusenergia tegelikust suhtest. Kui koostootmisüksuse elektrienergia ja soojusenergia tegelik suhe ei ole teada, siis võib kasutada järgmisi vaikeväärtusi, eriti statistiliseks otstarbeks, I lisas viidatud üksuste tüüpidel a, b, c, d ja e, juhul kui arvutatud koos toodetud elektrienergia on väiksem või võrdne üksuse summaarsest elektrienergia toodangust:

Üksuse tüüp	Elektrienergia ja soojusenergia vaikumisi suhe, C
Kombineeritud tsükli ja soojuse tagastamisega gaasiturbiin	0,95
Vasturõhuauruturbiin	0,45
Vaheltvõtuauru-kondensatsiooniturbiin	0,45
Soojuse tagastamisega gaasiturbiin	0,55
Sisepõlemismootor	0,75

Kui liikmesriikides võetakse kasutusele elektrienergia ja soojusenergia suhte vaikeväärtused I lisas viidatud tüübi f, g, h, i, j ja k üksuste korral, siis tuleb need vaikeväärtused avaldada ja nendest tuleb teatada komisjonile.

- c) Kui osa koostootmisprotsessis kasutatava kütuse energiahulgast muundub kemikaalideks ja läheb taas ringlusse, siis tuleb see osa kasutatavast kütusest lahutada enne üldise tõhususe arvutust lõikudes a ja b.
- d) Liikmesriigid võivad määrata elektrienergia ja soojusenergia suhte kui elektrienergia ja kasuliku soojusenergia suhte, kui talitus toimub soojus- ja elektrienergia koostootmise väiksemas mahus, kasutades määratletud üksuse talitusandmeid.
- e) Komisjon võib kehtestada vastavalt artikli 14 lõikes 2 viidatud menetlusele II lisa rakendamise ja kohaldamise detailsed juhised, sealhulgas ka elektrienergia ja soojusenergia suhte määramiseks.
- f) Liikmesriigid võivad arvutusteks lõigete a ja b alusel kasutada muud kui üheaastast aruandeperioodi.

III LISA

Koostootmisprotsessi tõhususe määramise meetodika

Soojus- ja elektrienergia koostootmisel saadava elektrienergia ja primaarenergia säästu tõhususe arvutamisel tuleb lähtuda tootmisüksuse normaalingimustel kasutamise oodatavatest või tegeliku talitluse väärtustest.

a) *Suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmine*

Käesoleva direktiivi järgi vastab suure tõhususega koostootmine järgmistele kriteeriumidele:

- koostootmisüksuse koostootmistoodete kindlustab primaarenergia säästu arvatuna punkti b järgi vähemalt 10 %, võrreldes soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise kontrollväärtustega,
- kui väikesemahulistel ja mikrokoostootmisüksuste kasutamisel saadakse primaarenergia säästu, siis selle võib lugeda suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmiseks.

b) *Primaarenergia säästu arvutused*

Koostootmistoodete pakutav II lisa järgi määratletud primaarenergia sääst arvutatakse järgmise valemi järgi:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

kus:

PES on primaarenergia sääst.

$CHP H_{\eta}$ on koostootmistoodete soojuslik tõhusus, mis on määratletud kui aasta kasuliku soojuse maht jagatuna kütusekogusega, mis annab soojus- ja elektrienergia koostootmise kasuliku soojuse toodangu ja elektrienergia.

$Ref H_{\eta}$ on tõhususe kontrollväärtus, kui soojust toodetakse eraldi.

$CHP E_{\eta}$ on koostootmistoodete elektriline tõhusus, mis on määratletud kui aastane koostoodetud elektrienergia jagatuna kütusekogusega, mis annab soojus- ja elektrienergia koostootmise kasuliku soojuse toodangu ja elektrienergia. Kui koostootmisüksus toodab mehaanilist energiat, siis tuleb aasta jooksul koostoodetud elektrienergiale lisada elektrienergia osa, mis on ekvivalentne toodetud mehaanilise energiaga. See lisatud osa ei anna õigust esitada päritolutagatist vastavalt artiklile 5.

$Ref E_{\eta}$ on tõhususe kontrollväärtus, kui elektrit toodetakse eraldi.

c) *Energiasäästu arvutus, kasutades teist arvutusviisi vastavalt artikli 12 lõikele 2*

Kui protsessi primaarenergia säästu arvutatakse vastavalt artikli 12 lõigule 2, siis tuleb primaarenergia sääst arvutada selle lisa lõike b valemi järgi, asendades:

$CHP H_{\eta}$ asemele H_{η} ja

$CHP E_{\eta}$ asemele E_{η} ,

kus:

H_{η} on protsessi soojuslik tõhusus, mis on määratletud kui aastane soojustoodang, jagatud kütusekogusega, mida kasutatakse soojus- ja elektrienergia toodangu summa saamiseks.

E_{η} tähendab protsessi elektrilist tõhusust, mis on määratletud kui aastane elektrienergia toodang, jagatuna kütusekogusega, mida kasutatakse soojus- ja elektrienergia toodangu summa saamiseks. Kui koostootmisüksus toodab mehaanilist energiat, siis tuleb aasta jooksul koostoodetud elektrienergiale lisada elektrienergia osa, mis on ekvivalentne toodetud mehaanilise energiaga. See lisatud osa ei anna õigust päritolutagatise esitamiseks vastavalt artiklile 5.

d) *Liikmesriigid võivad arvutusteks lõigete b ja c alusel kasutada muud kui üheaastast aruandeperioodi.*

e) Mikrokoostootmisüksuste kasutamisel saadava primaarenergia säästu arvutuse aluseks võib kasutada tõendatud väärtusi.

f) *Tõhususe kontrollväärtused soojus- ja elektrienergia eraldi tootmisel*

Tõhususe kontrollväärtuste määramine soojus- ja elektrienergia eraldi tootmisel on sätestatud artikli 4 lõikes 1 ja käesoleva lisa lõikes b esitatud valemiga, mis määrab talitus-tõhususe soojus- ja elektrienergia eraldi tootmisel, kui see asendab koostootmist.

Tõhususe kontrollväärtused arvutatakse järgmiselt:

1. Artiklis 3 määratletud koostootmisüksuste jaoks võetakse võrdlusele elektri eraldi tootmisega võrdlusaluseks samad kütusekategoriad.
2. Iga koostootmisüksust võrreldakse parima võimaliku ja majanduslikult põhjendatud soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise tehnoloogiaga, mis on turul koostootmisüksuse ehitamisaastal.
3. Üle 10 aasta vanuste koostootmisüksuste tõhususe kontrollväärtused fikseeritakse 10 aastat vanade üksuste kontrollväärtuste järgi.
4. Tõhususe kontrollväärtused elektri ja soojuse eraldi tootmisel arvestavad liikmesriikide kliimaerinevusi.

IV LISA

Suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise riiklike potentsiaalide analüüsi kriteeriumid

- a) Riiklike potentsiaalide analüüs, mis on sätestatud artiklis 6, võtab arvesse:
- kütuste liike, mida ilmselt kasutatakse koostootmispotentsiaalide realiseerimisel, kaasa arvatud erinõuded potentsiaalile, et suurendada taastuva energia allikate kasutust riiklikul soojusturul soojus- ja elektrienergia koostootmise abil,
  - koostootmistehnoloogiate tüüpe, mis on loetletud I lisas ning mida ilmselt kasutatakse riikliku potentsiaali realiseerimisel,
  - soojus- ja elektrienergia eraldi tootmise tüüpi, või kui see on võimalik, siis ka mehaanilist energiat, mida võib asendada suure tõhususega koostootmine,
  - potentsiaali jaotamine olemasolevate tootmisüksuste moderniseerimiseks ja uute ehitamiseks.
- b) Analüüs sisaldab vastavaid mehhanisme, et hinnata majanduslikku efektiivsust, lähtudes primaarenergia säästust, kui suureneb suure tõhususega soojus- ja elektrienergia koostootmise osa riiklikus energias. Majandusliku efektiivsuse analüüs arvestab ka riiklike kohustusi seoses ühenduse osalusega Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuudatuste raamkonventsiooni Kyoto protokollis.
- c) Riikliku koostootmispotentsiaali analüüs määratleb potentsiaalid aastateks 2010, 2015 ja 2020 ja sisaldab, kui on võimalik, vastavaid arvestuslikke maksumusi kõikideks nendeks aastateks.
-